၇။ ကန်စွန်းဥနှာတံရှည်ကျိုင်း

Sweet Potato weevil : *Cylas formicarius* (Fabricius, 1798)

Coleoptera: Brentidae

ဖျက်ကောင်ပုံသဏ္ဍာန်

လောက်ကောင်သည် အဖြူ (သို့) အဝါဖျော့ရောင်ရှိပြီး ဦးခေါင်းသည် အညို ရောင်ဖြစ်သည်။ ခန္ဓာကိုယ်နှင့်ယှဉ်လျှင် ဦးခေါင်းပိုင်းက ပိုကြီးသည်။ ရုပ်ဖုံများအား လိုဏ်ခေါင်း ပြုလုပ်ထားသော အပင်အစိတ်အပိုင်းထဲတွင် တွေ့ရသည်။ အကောင် ကြီးသည် ပုရွက်ဆိတ် နှင့်အလားသဏ္ဍာန်တူ၍ ခန္ဓာကိုယ်မှာ အနီရောင်ဖြစ်ပြီး ဦးခေါင်း ပိုင်းသည် အနက်ရောင် ရှိသည်။ ရှည်လျားသော နှာတံပါရှိသည်။

ဖျက်ဆီးပုံလက္ခဏာများ

အပင်ရိုးတံကို လိုဏ်ခေါင်းသဖွယ်တူး၍ စားသောက်ဖျက်ဆီးသည်။ အပင်ပုံသဏ္ဍာန်မမှန်ခြင်း၊ ရိုးတံများကွဲအက်လာခြင်း စသည့် လက္ခဏာများကို တွေ့ရတတ် ပါသည်။

အရွက်များသည် စိမ်းဖျော့ဖျော့ဖြစ်လာနိုင်ပြီး အပင်၏ကြီးထွားမှုနှင့် သန်စွမ်းမှု အား ဆိုးဝါးစွာထိခိုက်နိုင်ပါသည်။ ရံဖန်ရံခါတွင် အကောင်ကြီးသည် အရွက်နှင့် အညှာ များအားခြစ်၍စားသောက်ပြီး ဘဲဥပုံအကွက်များတွေ့ရတတ်သည်။

ဘဝစက်ဝန်း

ဥ အဆင့်	**– (၄–၇)** ရက်
လောက်ကောင် အဆင့်	**– (**၁၆–၅၈) ရက်
ရုပ်ဖုံး အဆင့်	– **(**၄–၈**)** ရက်
အကောင်ကြီး အဆင့်	**– (**၆၃–၁၂၀**)** ရက်

ဘက်စုံကာကွယ်နှိမ်နင်းနည်းလမ်းများ

(၁)ပေါင်းမြက်များအားရှင်းလင်းပါ။

(၂) ပင်ကြွင်းပင်ကျန်များအား ဖျက်ဆီးရှင်းလင်းပါ။

(၃)သီးညှပ်စိုက်ခြင်း၊ သီးလှည့်စိုက်ခြင်းတို့ပြုလုပ်ပါ။

(၄)မြေပြင်ချိန်တွင် မြေအောင်းပိုးသတ်ဆေးဖစ်ပရိုနေး ၃ ဂျီအာ (Fipronil 3GR) (သို့) ကာတတ်ဟိုက် ဒရိုကလိုရိုက် ၄ဂျီ(Cartap hydrochloride 4G) ထည့်ပါ။

(၅)ထိသေစားသေအာနိသင်ရှိ ပိုးသတ်ဆေးတစ်မျိုးမျိုးကို ဆေးအညွှန်းအ တိုင်းပက်ဖျန်းပါ။ ပိုးသတ်ဆေးများ ကို အသုံးပြုပါက အညွှန်းစာ တွင် ဖော်ပြ ထားသည့် မခူးဆွတ်မီ စောင့်ဆိုင်းရမည့်ကာလ Pre-harvest Interval (PHI) ကို လိုက်နာ ၍စနစ်တကျ ခူးဆွတ်ပါ။

- ဆိုင်ပါမီသရင် (Cypermethrin)
- လန်မ်ဒါဆိုင်ဟေလိုသရင် (Lambda-Cyhalothrin)
- ကာဘာရိုင်း (Carbaryl)